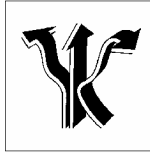

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

**НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни**

“МЕНЕДЖМЕНТ”

**(для бакалаврів, напряму підготовки 0501
“Економіка і підприємництво”)**

МАУП

Київ 2005

Підготовлено доктором біологічних наук, професором *О. В. Баєвою*

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту
(протокол № 2 від 06.10.04)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Баєва О. В. Навчальна програма дисципліни “Менеджмент” (для бакалаврів, напряму підготовки 0501 “Економіка і підприємництво”). — К.: МАУП, 2005. — 20 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, навчально-тематичний план, програмний матеріал до вивчення дисципліни “Менеджмент”, вказівки до виконання контрольної роботи, завдання для контрольних робіт, контрольні питання до іспиту, а також список рекомендованої літератури.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Підвищення ефективності управління організаціями, успішне вирішення проблем з урахуванням загальних принципів і підходів менеджменту, прогнозування розвитку подій на ринку зумовлюють необхідність вивчення студентами економічних спеціальностей дисципліни “Менеджмент”.

Основна мета дисципліни — сформувати систему базових знань у сфері менеджменту, розуміння концептуальних засад системного управління організаціями; набути умінь з розробки й прийняття управлінських рішень.

Завданням навчальної дисципліни є вивчення основних категорій науки управління і процесів прийняття управлінських рішень, методів застосування базових інструментів управління організаціями, а також впливу різних факторів на ефективність системи управління організацією.

Зміст дисципліни “Менеджмент” розкривається у двох основних модулях:

- поняття і сутність менеджменту. Функції та методи менеджменту;
- керівництво як об'єднувальна функція менеджменту.

Навчання менеджменту передбачає: використання конкретних ситуацій та практичних завдань, які допоможуть студентові виробити вміння і навички щодо отримання та опрацювання інформації про внутрішнє і зовнішнє середовище фірми, визначення на своєму рівні стратегічної мети і тактичних завдань з просування продукції на ринку та надання послуг; розроблення програм і концепцій розвитку фірми; формування портфеля замовлень; прийняття управлінських рішень з організації та регулювання виробничого процесу, управління персоналом, вирішення соціальних завдань трудового колективу, фінансових проблем підприємства, матеріально-технічного постачання в межах власної компетенції та делегованих повноважень; визначення перспектив розвитку виробництва.

Семестровий контроль знань проводиться у формі заліку та екзамену. Залік передбачає оцінку засвоєння студентом навчального матеріалу за підсумками його роботи на практичних занят-

тях, яка виставляється під час співбесіди або контрольної роботи з урахуванням результатів складання рубіжних атестацій. Екзамен з дисципліни “Менеджмент” має на меті перевірку знань студентів з теорії і виявлення навичок застосування отриманих знань при вирішенні практичних завдань, а також навичок самостійної роботи з навчальною і науковою літературою. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання і практичне ситуаційне чи аналітичне завдання.

Курс “Менеджмент” вивчається після опанування студентами дисциплін “Економетрія”, “Правознавство”, “Основи психології і педагогіки”.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
вивчення дисципліни
“МЕНЕДЖМЕНТ”

№ пор.	Назва модуля і теми
	<i>I. Поняття і сутність менеджменту. Функцій та методи менеджменту</i>
1	Сутність і роль управління та менеджменту. Історія розвитку менеджменту
2	Організації як об’єкти управління
3	Планування як загальна функція менеджменту
4	Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту
5	Мотивування як загальна функція менеджменту
6	Контролювання як загальна функція менеджменту
7	Регулювання як загальна функція менеджменту
8	Методи менеджменту
	<i>II. Керівництво як об’єднувальна функція менеджменту</i>
9	Управлінські рішення
10	Інформація і комунікації в менеджменті
11	Керівництво і лідерство
12	Менеджмент груп і команд
13	Відповідальність і етика в менеджменті
14	Організаційні зміни. Ефективність менеджменту

ПРОГРАМНИЙ МАТЕРІАЛ
до вивчення дисципліни

“МЕНЕДЖМЕНТ”

Модуль I. Поняття і сутність менеджменту.
Функції та методи менеджменту

Тема 1. Сутність і роль управління та менеджменту. Історія розвитку менеджменту

Сутність категорій “управління” і “менеджмент”. Менеджери і підприємці — ключові фігури ринкової економіки.

Інструменти менеджменту: ієрархія; організаційна культура; ринок. Сфери менеджменту: виробництво, фінанси, кадри, нововведення, облік, збут, зовнішньоекономічна діяльність.

Особливості менеджменту в економічно розвинених країнах: північноамериканська модель менеджменту; західноєвропейська модель менеджменту; японська модель менеджменту. Концептуальні моделі сучасного менеджменту.

Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні. Закони і закономірності менеджменту.

Класичні теорії менеджменту: школа наукового управління; класична школа управління; школа людських стосунків; школа виробничої демократії; школа поведінкових наук. Особливості сучасної фази розвитку науки менеджменту.

Напрями наукового формування вітчизняної моделі менеджменту.

*Література: основна [1–5];
додаткова [4; 8; 17; 23; 25; 26; 30]*

Тема 2. Організації як об’єкти управління

Поняття організації. Сутність і основні риси формальної організації. Причини виникнення. Принципи функціонування організації. Складові категорії “організація”.

Внутрішнє середовище організації, взаємозв’язок внутрішніх змінних.

Зовнішнє середовище організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища.

Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації.

Класифікація виробничо-господарських організацій. Підприємство — виробничо-правова форма виробничо-господарської організації. Види і статус підприємств в Україні.

Література: основна [1–5];
додаткова [8; 11; 13; 15; 22]

Тема 3. Планування як загальна функція менеджменту

Сутність і зміст планування як функції менеджменту, його види та їх взаємозв'язок. Класифікація планів організації.

Етапи процесу планування: визначення місій та цілей; оцінка сильних і слабких сторін організації; розроблення стратегії. Базові стратегії.

Економіко-організаційний зміст оперативного планування. Загальна характеристика бізнес-планування.

Поняття місії в управлінні та класифікація цілей організації. Ієрархічна підпорядкованість, субординація цілей організації. Традиційний процес постановки цілей. Концепція управління за цілями.

Література: основна [1–5];
додаткова [5; 8; 10; 22; 28]

Тема 4. Організаційна діяльність як загальна функція менеджменту

Сутність організаційної діяльності, її місце в системі управління. Поняття і складові організаційної діяльності. Командний ланцюжок. Владні повноваження, обов'язки, відповідальність. Норма керованості. Централізація і децентралізація. Процес делегування повноважень і відповідальності.

Департаменталізація: функціональна; продуктова; географічна; за процесами; за клієнтами. Команди з перехресними функціями. Взаємодія і взаємовплив структури організації.

Сутність організаційної структури управління, її роль в досягненні мети. Елементи структури. Характеристика основних видів організаційних структур управління. Лінійні і функціональні організаційні структури управління. Комбіновані структури управління: лінійно-функціональна; лінійно-штабна; дивізійна; матрична. Функціональний підхід до формування організаційних структур менеджменту. Цільовий підхід до формування організаційних структур.

Література: основна [1–5];
додаткова [10; 13; 15]

Тема 5. Мотивування як загальна функція менеджменту

Поняття мотивування як функції менеджменту. Теорії мотивування: теорії змісту (теорія потреб А. Маслоу, двочинникова теорія Фредеріка Герцберга, теорії Х та Y Д. Мак-Грегора) і теорії процесів (теорія очікувань, теорія справедливості, теорія визначення цілей).

Мотиваційні засоби менеджера. Оплата праці як основний чинник мотивування продуктивності праці. Оплата праці: заробітна плата; система винагород та премій. Сучасні системи та форми стимулювання праці. Методи соціального впливу та морального стимулювання.

Література: основна [1–5];
додаткова [2; 10; 16; 28]

Тема 6. Контролювання як загальна функція менеджменту

Поняття контролю, його місце в системі управління.

Завдання контролю: пристосування до зміни середовища; обмеження нагромадження помилок; долання складних організаційних проблем; мінімізація затрат.

Типи контролю: сфери контролю; рівні контролю; відповідальність за контроль.

Етапи контролювання: затвердження стандартів; оцінка виконання; порівняння показників виконання за стандартами; внесення коректив.

Види управлінського контролю. Рівні операційного контролю: попередній контроль; поточний контроль; підсумковий контроль. Фінансовий контроль.

Системи контролювання: внутріфірмове; незалежне; державне регулювання.

Література: основна [1; 3; 5];
додаткова [5; 16; 22]

Тема 7. Регулювання як загальна функція менеджменту

Поняття регулювання та його місце в системі управління. Функція менеджменту “оперативне регулювання”.

Література: основна [5];
додаткова [11; 16]

Тема 8. Методи менеджменту

Загальні особливості методів менеджменту. Класифікація методів менеджменту. Взаємозв'язок функцій і методів менеджменту.

Економічні методи менеджменту. Організаційно-розпорядчі методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Методи менеджменту як результат виконання функцій менеджменту.

Література: основна [5];
додаткова [11]

Модуль II. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту

Тема 9. Управлінські рішення

Сутність управлінських рішень. Типи управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень: ухвалення рішень за умов визначеності; ухвалення рішень в умовах ризику; ухвалення рішення за умов невизначеності.

Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення: виявлення та визначення ситуації, що потребує вирішення; визна-

чення варіантів; оцінка варіантів; вибір оптимального варіанта; впровадження обраного варіанта; оцінка результатів.

Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення. Адміністративна модель ухвалення рішення. Політичні чинники в ухваленні рішення. Етика й ухвалення управлінського рішення.

Групове ухвалення рішення в організаціях. Форми групового ухвалення рішення.

Література: основна [1; 5];
додаткова [7; 11; 28]

Тема 10. Інформація і комунікації у менеджменті

Інформація, її сутність і значення в менеджменті. Класифікація інформації. Вимоги до інформації. Особливості надходження, утворення і використання інформації на рівнях менеджменту.

Носії, операції та процедури оброблення інформації у процесі менеджменту.

Поняття і характеристика комунікацій. Комунікативний процес, його елементи та етапи. Різновиди комунікацій. Комунікації між організацією та середовищем. Міжрівневі комунікації в організації. Комунікації між керівником і підлеглими. Комунікації між керівником і робочою групою. Поняття про трансакції.

Методи вдосконалення комунікацій. Методи вдосконалення міжособистісних комунікацій. Підвищення ефективності інформаційного обліку.

Література: основна [1; 3; 5];
додаткова [7; 8; 11; 13]

Тема 11. Керівництво і лідерство

Поняття та загальна характеристика керівництва. Типи керівників. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Взаємозв'язок загальних функцій менеджменту з функціями керівника.

Основи керівництва: вплив, лідерство, влада.

Влада в менеджменті. Види та баланс влади. Форми влади керівника.

Природа лідерства та його складові. Типологія лідерів. Теорії лідерства. Теорія підходу з позиції особистісних якостей. Теорія поведінкового підходу. Теорія ситуаційного підходу.

Особливості національних систем керівництва.

Література: основна [1–5];
додаткова [7; 8; 11; 13; 16; 21]

Тема 12. Менеджмент груп і команд

Групи і команди в організаціях. Типи груп і команд: функціональна група; неформальна група; цільова група. Причини об'єднання людей у групи та команди: особиста зацікавленість; діяльність груп; мета групи; потреба приналежності; вигода. Стадії розвитку груп і команд.

Характеристика груп і команд. Структура обов'язків. Норми поведінки. Згуртованість. Формальне та неформальне лідерство.

Міжособистісні та міжгрупові конфлікти. Природа конфліктів. Причини конфліктів.

Керування конфліктами в організаціях. Контролювання конфліктів. Заохочення конфліктів. Вирішення та обмеження конфліктів.

Література: основна [1–5];
додаткова [14; 19; 23; 27]

Тема 13. Відповідальність та етика в менеджменті

Сутність відповідальності та етики в менеджменті. Зміст юридичної відповідальності: дотримання конкретних державних законодавчих актів, інструкцій, норм тощо. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми суспільства з боку організації.

Переваги і недоліки соціальної відповідальності. Сутність і значення соціальної поведінки. Етична поведінка як сукупність вчинків і дій людей.

Причини неетичної поведінки.

Заходи щодо забезпечення етичної поведінки.

Література: основна [1; 5];
додаткова [29]

Тема 14. Організаційні зміни. Ефективність менеджменту

Сутність і природа організаційного розвитку. Технології розвитку організації. Ефективність розвитку організації.

Природа організаційних змін. Чинники, що обумовлюють організаційні зміни. Сфери організаційних змін. Планування організаційних змін.

Керування змінами в організації. Моделі процесу змін: модель Луїна; поглиблений підхід до змін. Причини опору змінам. Долання опору змінам.

Ефективність менеджменту організації. Ефективність менеджменту організації, критерії та методи її оцінювання. Оцінювання ефективності діяльності структурних підрозділів менеджменту організації.

Література: основна [1; 5];
додаткова [29]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Контрольна робота з дисципліни “Менеджмент” виконується відповідно до навчальних планів спеціальностей напряму підготовки 0501 “Економіка і підприємництво”.

Метою контрольної роботи є контроль професійно-орієнтованих знань з менеджменту, набутих під час самостійного опрацювання літератури і нормативно-правових актів та аналізу діяльності організації, в якій працює студент-заочник. Це повинно максимально наблизити теоретичний курс до практичної діяльності, що є особливо важливим для працюючих студентів.

З питань виконання та оформлення контрольної роботи передбачене індивідуальне консультування, яке можна отримати у викладача на кафедрі менеджменту відповідно до графіка консультацій та за телефоном 490 95 25.

Загальні вимоги. Контрольна робота виконується на аркушах паперу А4 державною мовою. Сторінки необхідно пронумерувати.

Завдання виконується на основі аналізу діяльності організації, в якій працює студент.

Оцінювання виконання завдань. Під час перевірки контрольної роботи викладач звертатиме увагу на те, як студент

розуміє зміст навчальної дисципліни “Менеджмент”, його здатність об’єднати категорії і теорії навчальної дисципліни з реаліями конкретної організації, а також уміння систематизувати матеріал і чітко викладати власні думки. Серед зазначених критеріїв оцінювання найважливішим є здатність до практичного застосування знань у конкретних ситуаціях.

Перевіряючи контрольні роботи, викладач звертатиме увагу на такі параметри:

- ґрунтовність відповіді на поставлені запитання, що свідчить про рівень опанування теоретичним матеріалом;
- розуміння категорій навчальної дисципліни, що відображається у власному викладенні матеріалу, а не в переписуванні підручника, а також у доречно наведених прикладах з діяльності організацій, підприємств та установ;
- уміння коментувати додані ілюстрації (або реальні документи організацій);
- оформлення роботи (структура, заголовки, посилання тощо).

ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. *Вступна частина.* Назва організації, її спеціалізація, організаційно-правова форма, вищий орган управління, місцезнаходження, час і порядок створення.
2. *Внутрішні змінні організації:*
 - стислий опис цілей, завдань, структури, технології, кадрів досліджуваної організації; схема взаємозв’язку внутрішніх змінних організації;
 - сформулювати місію;
 - сформулювати основні цілі на майбутній рік;
 - проаналізувати посадову інструкцію або положення про структурний підрозділ (на власний вибір). Копію результатів аналізу доцільно навести як додаток.
3. *Зовнішнє середовище організації:*
 - описати зовнішнє середовище організації, розподілити за видами всі фактори прямої та непрямої дії;
 - ілюстрація зв’язків організації з зовнішнім середовищем: на прикладі вхідного або вихідного листа навести приклад зв’язку із зовнішнім середовищем організації;

- аналіз державного регулювання діяльності конкретної організації: закони України; накази Міністерств та інших відомств, положення та інструкції.
4. *Організаційна структура управління:*
- визначити і спроектувати організаційну структуру управління досліджуваної організації;
 - проаналізувати відповідність типу організаційної структури управління цілям і завданням організації;
 - визначити наявність ієрархічних рівнів управління;
 - визначити можливості щодо удосконалення організаційної структури управління.
5. *Аналіз планування:*
- наявність корпоративної стратегії;
 - оперативне планування; плани одноразового використання; постійні плани; альтернативне планування;
 - рекомендації щодо вдосконалення системи планування в організації.
6. *Керування контролюванням:*
- рівні контролю: операційний, фінансовий, структурний;
 - відповідальність за контроль;
 - етапи контролювання; затвердження стандартів; оцінка виконання; порівняння показників виконання зі стандартами.
7. *Мотивація роботи працівників:*
- матеріальне стимулювання праці;
 - моральне стимулювання праці;
 - використання систем винагород для мотивації праці;
 - впровадження системи делегування повноважень.
8. *Комунікаційний процес:*
- визначити джерела інформації, необхідні для прийняття управлінського рішення;
 - класифікувати інформацію та документацію за певними ознаками;
 - побудувати комунікаційні зв'язки між керівництвом організації і робочою групою з виконання прийнятого рішення;
 - визначити послідовність дій з організації і проведення службової наради про хід виконання визначених завдань.

КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Сутність категорій “управління” і “менеджмент”.
2. Ієрархія як інструмент менеджменту.
3. Організаційна культура як інструмент менеджменту.
4. Північноамериканська модель менеджменту.
5. Західноєвропейська модель менеджменту.
6. Японська модель менеджменту.
7. Концептуальні моделі сучасного менеджменту.
8. Особливості становлення сучасного менеджменту в Україні.
9. Класичні теорії менеджменту.
10. Особливості сучасної фази розвитку науки менеджменту.
11. Концепції сучасної науки менеджменту.
12. Сутність і основні риси формальної організації.
13. Внутрішнє середовище організації, взаємозв'язок внутрішніх змінних.
14. Зовнішнє середовище організації. Оцінка факторів зовнішнього середовища.
15. Еволюція організації. Концепції життєвого циклу організації.
16. Планування як функції менеджменту, його види. Класифікація планів організації.
17. Етапи процесу планування.
18. Визначення місії та цілей організації..
19. Принципи SWOT-аналізу.
20. Базові стратегії.
21. Бізнес-планування.
22. Класифікація організацій.
23. Лінійні та функціональні організаційні структури управління. Переваги і недоліки.
24. Лінійно-функціональна та лінійно-штабна структури управління. Переваги і недоліки.
25. Дивізіональна та матрична структури управління.
26. Категорії працівників при делегуванні повноважень.
27. Процес делегування повноважень і відповідальності.
28. Теорії мотивування, які відображають зміст потреб.
29. Процесуальні теорії мотивації.
30. Мотиваційні засоби менеджера.

31. Матеріальне стимулювання праці.
32. Сучасні системи і форми стимулювання праці.
33. Методи соціального впливу та морального стимулювання.
34. Завдання і типи управлінського контролю.
35. Етапи контролювання.
36. Види управлінського контролю.
37. Системи контролювання.
38. Економічні та організаційно-розпорядчі методи менеджменту.
39. Методи менеджменту. Взаємозв'язок функцій і методів менеджменту.
40. Сутність і типи управлінських рішень.
41. Умови прийняття управлінських рішень.
42. Етапи раціонального ухвалення управлінського рішення.
43. Поведінкові аспекти ухвалення управлінського рішення.
44. Групове ухвалення рішення в організаціях.
45. Класифікація інформації, її сутність і значення в менеджменті.
46. Особливості надходження й використання інформації на рівнях менеджменту.
47. Носії, операції та процедури оброблення інформації у процесі менеджменту.
48. Поняття й характеристика комунікацій.
49. Комунікативний процес, його елементи та етапи.
50. Різновиди комунікацій. Комунікаційні бар'єри.
51. Методи вдосконалення комунікацій.
52. Природа лідерства та його складові.
53. Теорії лідерства.
54. Групи і команди в організаціях. Характеристика груп і команд.
55. Міжособистісні та міжгрупові конфлікти.
56. Керування конфліктами в організаціях.
57. Сутність та природа організаційного розвитку.
58. Природа організаційних змін.
59. Керування змінами в організації.
60. Ефективність менеджменту організацій.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативна

1. *Конституція України* (Основний Закон України).
2. *Закон України “Про підприємства в Україні”* (зі змін. та допов.) // *Відомості Верховної Ради України*. — 1991. — № 24, 36; 1992. — № 17; 1992. — № 38, 39; 1993. — № 7, 11, 13, 17, 19, 24, 26, 27, 29; 1994. — № 3, 38; 1995. — № 13, 14.
3. *Закон України “Про підприємництво”* (зі змін. та допов.) // *Відомості Верховної Ради України*. — 1991. — № 14; 1992. — № 48, 51; 1993. — № 30; 1994. — № 3, 28, 40, 49; 1995. — № 7, 10, 14.
4. *Закон України “Про захист прав споживачів”* // *Відомості Верховної Ради України*. — 1991. — № 30.
5. *Кодекс Законів України про працю*. — К.: Укр. видав. група, 1995. — 190 с.

Навчально-методична

Основна

1. *Гріффін Р., Яцура В.* *Основи менеджменту: Підручник /* Наук. ред. В. Яцура, Д. Олесевич. — Львів: БАК, 2001. — 624 с.
2. *Завадський Й. С.* *Менеджмент = Management*. Т. 1. — 2-ге вид. — К.: Укр.-фін. ін-т менеджменту і бізнесу, 1998. — 542 с.
3. *Кузьмін О. Є, Мельник О. Г.* *Основи менеджменту: Підручник*. — К.: Академвидав, 2003. — 416 с.
4. *Сладкевич В. П., Чернявский А. Д.* *Современный менеджмент (в схемах): Опорный конспект лекций*. — К.: МАУП, 2003. — 152 с.
5. *Хміль Ф. І.* *Основи менеджменту: Підручник*. — К.: Академвидав, 2003. — 608 с.

Додаткова

1. *Абчук В. А.* *Азбука менеджмента*. — СПб.: Союз, 1998. — 272 с.

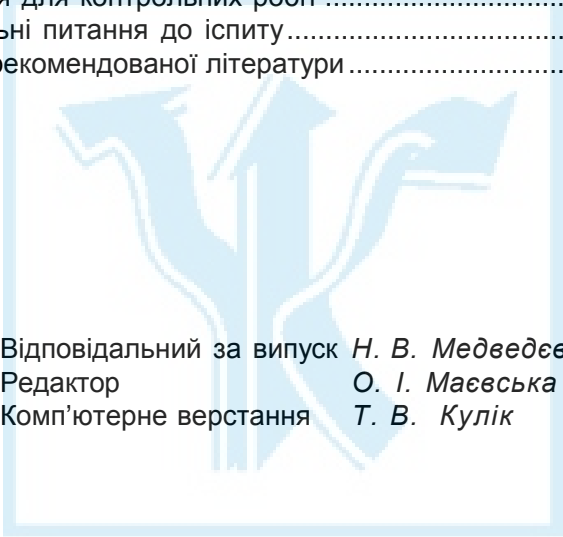
2. *Азбука менеджмента: Учеб.-метод. пособие: В 2 кн. — Ужгород: Закарпат. шк. менеджерів, 1995. — Кн. 1. — 397 с.*
3. *Азбука менеджмента: Учеб.-метод. пособие: В 2 кн. — Ужгород: Закарпат. шк. менеджерів, 1995. — Кн. 2. — 385 с.*
4. *Аникин Б. А. Высший менеджмент для руководителя: Учеб. пособие. — М.: Инфра-М, 2000. — 136 с.*
5. *Бодди Д., Пэйтон Р. Основы менеджмента: Пер. с англ. / Под ред. Ю. Н. Каптуревского. — СПб.: Питер, 1999. — 816 с.*
6. *Будзан Б. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. — К.: Основи, 2001. — 349 с.*
7. *Бусыгин А. В. Эффективный менеджмент: Учебник. — М.: Финпресс, 2000. — 1056 с.*
8. *Вершигора Е. Е. Менеджмент: Учеб. пособие. — М.: ИНФРА-М, 1999. — 256 с.*
9. *Вейл Н. Искусство менеджмента. Новые идеи для мира хаотических перемен. — М.: Новости, 1993. — 244 с.*
10. *Веснин В. Р. Основы менеджмента: Учебник. — 2-е изд. — М.: Ин-ут междунар. права и экономики; ТРИАДА, 1997. — 384 с.*
11. *Виханский О. С., Наумов А. И. Менеджмент: Учебник. — 3-е изд. — М.: Гардарики, 1998. — 528 с.*
12. *Галькович Р. С., Набоков В. И. Основы менеджмента. — М.: ИНФРА-М, 1998. — 189 с.*
13. *Герчикова И. Н. Менеджмент: Учебник = Management: Text-book. — 3-е изд., перераб. и доп. — М.: Банки и биржи; ЮНИТИ, 1997. — 501 с.*
14. *Гительман Л. Д. Преобразующий менеджмент: Лидерам реорганизации и консультантам по управлению: Учеб. пособие. — М.: Дело, 1999. — 496 с.*
15. *Глухов В. В. Менеджмент: Учебник. — СПб.: Спец. лит., 1999. — 700 с.*
16. *Дафт Р. Л. Менеджмент: Пер. с англ. — СПб.: Питер, 2000. — 832 с.*

17. *Друкер П. Ф.* Задачи менеджмента в XXI веке: Пер. с англ.: Учеб. пособие. — М.: Вильямс, 2000. — 272 с.
18. *Друкер П. Ф.* Практика менеджмента: Пер. с англ.: Учеб. пособие. — М.: Вильямс, 2000. — 398 с.
19. *Друкер П. Ф.* Эффективное управление. Экономические задачи и оптимальные решения. — М.: Фаир-Пресс, 1998. — 288 с.
20. *Дункан Д. У.* Основопологающие идеи в менеджменте: Уроки основоположников. — М.: БЕК, 1995. — 486 с.
21. *Зуб А. Т., Смирнов С. Г.* Лидерство в менеджменте. — М.: Воскресенье; ЗАО "Принт-Ателье", 1999. — 216 с.
22. *Кабушкин Н. И.* Основы менеджмента. — 4-е изд. — Минск: Новое знание, 2001. — 336 с.
23. *Классики менеджмента = The IEVM Handbook of management Thinking: Энциклопедия / Пер. С англ. Ю. Н. Каптуревского; Под ред. М. Корнера.* — СПб.: Питер, 2001. — 1168 с.
24. *Котляревский Ю. Л.* 13 этюдов менеджмента. — К.: Финансист, 2000. — 174 с.
25. *Кравченко А. И.* История менеджмента: Учеб. пособие для студ. вузов. — М.: Академ. проект, 2000. — 352 с.
26. *Кредісов А. І.* Історія вчень менеджменту: Підручник для вищих навч. закладів. — К.: Знання України, 2001. — 300 с.
27. *Кредісов А. І., Панченко Є. Г., Кредісов В. А.* Менеджмент для керівників. — К.: Знання; КОО, 1999. — 556 с.
28. *Лебедев О. Т., Каньковская А. Р.* Основы менеджмента. — СПб.: ИД "МиМ", 1998. — 192 с.
29. *Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф.* Основы менеджмента = Management: Пер. с 3-го англ. изд. — М.: Дело, 1998. — 800 с.
30. *Моул Д.* Британцы на работе: взгляд на менеджмент со стороны. — Х.: Фактор, 2000. — 200 с.
31. *Мошек Г. Є.* Основы менеджменту. — К.: КДТЕУ, — 1998. — 188 с.

32. *Мошек Г. Є., Гомба Л. А., Казмерчук Н. Г., Поканевич Ю. А.* Сучасний менеджмент у питаннях та відповідях. — К.: КДТЕУ, 1999.
33. *Общий менеджмент: Дайджест учебного курса / Под ред. А. К. Казанцева.* — М.: ИНФРА-М, 1999. — 252 с.
34. *Основы менеджмента: Учеб. пособие.* — 2-е изд. — М.: Дашков и К^о, 2000. — 176 с.
35. *Основы менеджмента: Учеб. пособие для вузов / Науч. ред. А. А. Радугин.* — М.: Центр, 1997. — 432 с.
36. *Основы современного менеджмента: Учеб.-метод. пособие: В 5 кн. / Под ред. А. П. Лыгалова, А. А. Малышева.* — Ужгород: ПИК ПАТЕНТ, 1997.
37. *Олдкорн Р.* Основы менеджмента / Предисл. Е. П. Голубкова. — Пер. с 3-го англ. изд. — М.: Финпресс, 1999. — 320 с.
38. *Практическое руководство по менеджменту: Международный опыт достижения успеха = Management Manual / Пер. с англ. О. А. Волмянской, Е. И. Волмянской.* — Минск: Новое знание, 1998. — 262 с.
39. *7 нот менеджмента: Настольная книга руководителя* — 5-е изд. / Под ред. В. Красновой, А. Привалова. — М., 2001. — 656 с.
40. *Словарь-справочник менеджера / Под ред. М. Г. Лапусты.* — М.: ИНФРА-М, 1996. — 608 с.
41. *Современный менеджмент: теория и практика: Обзорная информация / Сост. В. И. Яровой; Под ред. Г. В. Щёкина.* — К.: МАУП, 1994. — 144 с.
42. *Справочник менеджера / Под. ред. Э. А. Уткина.* — М.: ТАНДЕМ, ЭКМОС, 1998. — 448 с.
43. *Уотермен П. Р.* В поисках эффективного управления (опыт лучших компаний). — М.: Прогресс, 1986.
44. *Фишер П.* Новичок в кресле шефа: Пер. с нем. — М.: АО "Интер-эксперт", 1995, — 192 с.
45. *Шегда А. В.* Основы менеджмента: Учеб. пособие. — К.: Знання, 1998.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Навчально-тематичний план вивчення дисципліни “Менеджмент”	4
Програмний матеріал до вивчення дисципліни “Менеджмент”	5
Вказівки до виконання контрольної роботи	11
Завдання для контрольних робіт	12
Контрольні питання до іспиту	14
Список рекомендованої літератури	16

Відповідальний за випуск *Н. В. Медведєва*
Редактор *О. І. Маєвська*
Комп'ютерне верстання *Т. В. Кулік*

Зам. № ВКЦ-2034

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП